

Man er nu altsaa her mødt op med dette Forslag, efter at man ganske har forsomt sin Besøgelsestid i forrige Rigsdags-samling, da disse Sager forelaa til Behandling . . . (Lundberg: Det er ganske urigtigt!). . . Det ærede Medlem finder Anledning til at protestere, men det nytter ham lidet. Jeg har tilbudt Forhandling paa en Række Punkter, ikke blot her i Folketinget, men ogsaa i det høje Landsting, og der blev af Socialdemokratiets Ordfører i det høje Landsting givet Tilsagn om en saadan saglig Forhandling fra Socialdemokratiets Side, men overfor, jeg antager, de Herrer Protestanter indenfor de socialdemokratiske Rækker her i dette høje Ting blev en saadan Forhandling ikke mulig.

Nu er jo Forholdet dette, at man hidtil indenfor Socialdemokratiet, formentlig af gode Grunde, har vedkendt sig Sandheden i den Opfattelse, at det er altid at foretrække at give Arbejde i Stedet for at yde Understøttelse. Man har bekendt sig til denne Lære, men som de store Teoretikere, Socialdemokraterne altid har været — og formentlig fremdeles ogsaa vil vedblive at være med Hensyn til deres Opfattelse af Produktions- og Samfundsforhold — saa har Tilslutningen til denne Opfattelse været af ren og skær teoretisk Art, i Praksis har Forholdet faktisk været et andet. Da Arbejdsløshedsloven af 1921 gennemførtes, indeholdende Bestemmelser, som det var den daværende Regerings Ønske at udnytte til i størst muligt Omfang at skaffe Arbejde i Stedet for at give Understøttelse, hvad skete der saa fra de Herrer Side? Saa gennemførte man en Sabotage overfor Bestræbelserne for Igangsættelse af saadanne Arbejder, der førte til, at disse i overordentlig ringe Grad kom i Gang, saaledes at det kun blev et meget lille Mindretal af de arbejdsløse, der fik Beskæftigelse ved slige Arbejder. Her i Københavns Kommune — jeg har gjort opmærksom paa det før her i dette høje Ting — satte man i alt tre mindre Arbejder i Gang, satte meget ringe Kraft ind derpaa, og da de havde gaaet en ganske kort Tid, og man fra Arbejdernes Side protesterede imod at arbejde paa de Vilkaar, som nu en Gang var fastsat for Nødhjælpsarbejder, saa forandrede man disse Arbejder til almindelige Arbejder og gjorde ikke yderligere Forsøg paa at faa noget sat i Gang — det var lettere at betale ud af de Kasser, som Skatteyderne maatte fylde. Og da man paa et senere Tidspunkt i en Nabokommune her til København ønskede at sætte betydelige Vejarbejder i Gang, Vej-

arbejder, som var betingede af, at man kunde faa Tilslutning ved Vejanlæg indenfor Københavns Kommunes Omraade, ja, saa strandede disse Bestræbelser paa manglende Villighed fra de ledendes Side indenfor Københavns Kommune til at sætte Vejarbejder i Gang, som betød Tilknytning til dem, man i Nabokommunen ønskede at gennemføre, og som naturligvis maatte igangsættes paa tilsvarende Vilkaar. Hvorfor foretog man sig nu dette? Hvorfor søgte man at hindre, at Arbejde skaffedes i Stedet for Understøttelse? Man gjorde det ganske simpelt af den Grund, at den Ordning, som var gennemført i Loven, betød, at der ved Igangsættelse af slige Arbejder skulde fastsættes Vilkaar for Arbejdets Udførelse, som betød en Tilskyndelse for de ved saadanne Arbejder beskæftigede til snarest muligt at søge ud paa det private Arbejdsmarked. Denne Tilskyndelse kunde man fremskaffe ad to Veje, enten ved at betale den tariffmæssige Løn og saa give indskrænket Arbejdstid eller ved at give fuld Arbejdstid med Nedsættelse af den tariffmæssige Løn. Vilde man nu fra socialdemokratisk Side — hvad der jo er forstaaeligt under Hensyn til dette Partis hele doktrinære Opfattelse paa dette Omraade — ubetinget trods Nødssituationen vedvarende have erklæret, at Tarifferne var hellige og ukrænkelige, saa kunde man dog være gaaet frem ad de andre Veje og faaet meget væsentligt sat i Gang her i Landet af offentligt Arbejde. Nu er Forholdet dette, at vi har af offentlige Arbejder her i Landet til Imødegaaelse af Arbejdsløsheden sat meget mere i Værk, end vor Arbejdsløshedsstatistik synes at vise. Naar man taler med norske og svenske ledende Personer indenfor den sociale Administration og søger at faa Rede paa, hvad man har anvendt til Imødegaaelse af Arbejdsløshedens Virkninger, og paa hvilken Maade man har anvendt det, saa viser det sig, at ca. 85 pCt. af, hvad der i Sverige — og for øvrigt ogsaa i Norge — er anvendt af offentlige Midler til Imødegaaelse af Arbejdsløsheden, er blevet anvendt til Igangsættelse af Arbejde. Vore officielle Tal viser et langt ugunstigere Forhold mellem det, der er anvendt til Arbejde, og det, der er anvendt til Understøttelse. Men det er et Billede, som i Virkeligheden ikke er det rette, thi i Aarene fra 1919 til 1923 blev der af Kommunerne med Rentestøtte af Staten til Imødegaaelse af Arbejdsløsheden sat Arbejder i Gang til et samlet Beløb af ca. 400 Mill. Kr., mindst det Beløb, og desuden blev der i Aarene fra 1920 til 1924 igangsat offentlige Arbejder til Beløb